

дозволяє віддалено заблокувати чи очистити втрачений пристрій, а також контролювати встановлення додатків і налаштувань безпеки [7].

У підсумку, цифрові платформи є потужним інструментом розвитку малого бізнесу. Вони сприяють розширенню ринку збуту, оптимізації витрат, підвищенню ефективності управління та конкурентоспроможності. Для успішного використання цих технологій підприємцям необхідно враховувати не лише переваги, а й виклики, які виникають у процесі цифровізації, та розробляти стратегії адаптації до динамічного ринкового середовища.

Література:

1. Avivi. B2B, B2C, B2G, C2C: сегментація та специфіка URL: <https://avivi.pro/ua/blog/b2b-b2c-b2g-c2c-segmentatsiya-ta-spetsifika/> (дата звернення 25.11.2025).
2. Деркунський М. Що таке автоматизація роздрібної торгівлі? URL: <https://datawiz.io/uk/blog/what-is-retail-automation> (дата звернення 25.11.2025).
3. Допомога підприємцям у створенні та розвитку бізнесу. Дія.Бізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/> (дата звернення 25.11.2025).
4. Овсієнко О.В. Цифрова інфраструктура підтримки малого бізнесу в Україні. *Ефективна економіка*. 2021, № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/86.pdf (дата звернення 25.11.2025).
5. Що таке Endpoint Detection and Response? Топ-3 найкращих EDR рішень URL: <https://softlist.com.ua/ua/news/chto-takoe-endpoint-detection> (дата звернення 25.11.2025).
6. Олена Кожухар. Шифрування дисків на комп'ютері вбереже від крадіжки даних URL: <https://cybercalm.org/shyfruvannya-dyskiv-na-komp-yuteri-vberezhe-vid-kradizhky-danyh/> (дата звернення 26.11.2025).
7. Ігор Гордусь. Кібербезпека на підприємстві: практичні поради URL: https://biz.ligazakon.net/analytics/239134_kberbezpeka-na-pdprimstv-praktichn-poradi (дата звернення 25.11.2025).

УДК 330.341:004

Діана ПОДОЛЬСЬКА, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Науковий керівник: Дмитро ДМИТРИВ, канд. техн. наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ІННОВАЦІЙНІ СТАРТАПИ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ЕКОСИСТЕМА, ІНВЕСТИЦІЇ ТА ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА.

Diana PODOLSKA, 1st (bachelor's) level of higher education application

Scientific supervisor Dmytro DMYTRIV, Ph.D., Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

INNOVATIVE STARTUPS IN THE DIGITAL ECONOMY: ECOSYSTEM, INVESTMENTS AND GOVERNMENT SUPPORT.

Екосистема українських інноваційних стартапів демонструє надзвичайну стійкість та здатність до швидкої адаптації, що є одною з ключових характеристик в умовах повномасштабної війни. Але попри виклики, високий рівень розвитку ІТ-сектору, забезпечений потужним людським капіталом, залишається рушійною силою для

створення нових технологічних продуктів та збереження економічної активності. Ключовими елементами екосистеми є інкубатори, акселератори, приватні венчурні фонди та державні інституції, такі як Український фонд стартапів [1], - вони продовжують підтримувати нові проекти. При цьому інноваційна діяльність набула чіткої спеціалізації, зосередившись на стратегічно важливих напрямках, серед яких переважають оборонні технології (Defence Tech), кібербезпека, а також такі традиційні сектори, як FinTech та агротехнології. Загалом, функціонування цифрової економіки, в тому числі електронної комерції, тісно пов'язане з активним впровадженням інноваційних та інформаційних технологій, особливо технологія Big Data [5], що сигналізує про перехід до нової епохи економічного розвитку.

Для стимулювання інвестицій та подальшого розвитку галузі критично важливими є заходи державної підтримки. Зокрема, успішний правовий режим «Дія City» [2] став вагомим кроком, запропонувавши IT-компаніям та стартапам пільгове оподаткування з можливістю вибору податку на виведений капітал та гнучкі гіг-контракти, що підвищує їхню конкурентоспроможність на глобальному ринку. Це також може доповнюватися необхідністю вдосконалення законодавства щодо захисту інтелектуальної власності. Водночас, виходом на глобальні ринки вимагає від українських компаній дотримання принципів соціальної відповідальності та інтеграції ESD-критеріїв [3], що відкриває доступ до інвестицій Impact Investing. Крім того, успішна міжнародна інтеграція R&D підтримується державою через спеціалізовані грантові програми для університетів та стартапів, які беруть участь у міжнародних спілках та проектах, як-от EUREKA[4].

У сучасному світі стартапи в цифровій економіці все більше змінюють свій фокус із винятково комерційного прибутку на вирішення гострих соціальних та екологічних проблем Impact Investing. Це включає розробку соціально відповідальних інновацій, спрямованих на забезпечення інклюзії - залучення всіх людей до суспільства та надання рівних можливостей для кожного, незалежно від його особливостей – а також підтримку ментальне здоров'я (Mental Health Tech) та реабілітацію ветеранів. Завдяки цій орієнтації та принципу Democratization of Technology, цифрові технології стають доступнішими для широких верств населення, сприяючи зменшенню цифрового розриву в суспільстві.

Якість та спеціалізація інноваційного людського капіталу прямо відповідає з успіхом технологічних проектів, через-що освітній процес повинен перейти до навчання «tech-підприємництва», яке включає знання з бізнес-моделювання та масштабування. Це вимагає активної комерціалізації наукових розробок (Spin-offs) шляхом створення спільних R&D програм та інкубаторів на базі вищих навчальних закладів, що формують інноваційну культуру.

Технологічною основою всіх інновацій є Big Data. Це інструмент, який забезпечує значну конкурентну перевагу, дозволяючи стартапам здійснювати скоринг та формувати максимально індивідуалізовані пропозиції для клієнтів (модель B2C). Активне використання цієї технології є типовим для електронної комерції, що значно підвищує якість послуг та відкриває нові шляхи для інклюзивного та стійкого інноваційного зростання всієї національної економіки.

Література

1. Українська асоціація стартапів. Платформа інноваційних проектів. URL: <https://platform.startups.org.ua/> (дата звернення: 30.1.2025).
2. Дія.. Офіційний сайт правового режиму. URL: <https://city.diia.gov.ua/> (дата звернення: 30.11.2025).
3. Центр «Розвиток». Корпоративна соціальна відповідальність: звіти та матеріали. URL: <https://csr-ukraine.org/> (дата звернення: 30.11.2025).

4. Грант для стартапів і університетів на міжнародні дослідження та розробки. Дія. Бізнес. URL: <https://surl.li/qrvlgx> (дата звернення: 30.11.2025).

5. Дмитрів Д.В., Ольховецька Х.А. Технології в цифровій економіці. міжнародна науково-практична конференція молодих учених та студентів «Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства» (м. Тернопіль, 6-7 грудня 2022р.). Тернопіль: ТНТУ, 2022. С. 119-120. URL: <https://surl.li/vksfsb> (дата звернення: 30.11.2025).

УДК 330.3:339.13.017:004.77

Наталія РІЗНИК, канд. екон. наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Олена КОВАЛЬЧИК

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ ТА РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Nataliya RIZNYK, Ph.D. in Economics, Assoc. Prof.

Olena KOVALCHYK

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

CORRELATION BETWEEN ECONOMIC GROWTH AND E-COMMERCE DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується глибокою цифровою трансформацією, яка докорінно змінює бізнес-моделі та структуру торгівлі. Електронна комерція (е-комерція), як ключова складова цифрової економіки, демонструє стрімке зростання, що було додатково прискорене наслідками пандемії COVID-19 [1]. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю розуміння взаємозв'язків між макроекономічними показниками та розвитком цифрових ринків, а також впливу новітніх вебтехнологій на конкурентоспроможність бізнесу.

Аналіз динаміки ринку, проведений на основі даних платформи Sellers Commerce та інших джерел, свідчить про стабільне розширення аудиторії онлайн-покупців. Станом на 2024 рік їх кількість сягнула 2,71 млрд осіб, що становить близько 33% населення планети (зростання на 2,7% порівняно з 2023 роком). Прогнозується, що до кінця 2025 року ця цифра зросте до 2,77 млрд [2]. У грошовому еквіваленті обсяг онлайн-продажів у 2024 році склав 6,334 трлн дол. США. Очікується, що в період 2025–2027 років середньорічний темп зростання (CAGR) становитиме 7,8%, що дозволить ринку досягти позначки у майже 8 трлн дол. США до кінця 2027 року. При цьому частка онлайн-покупок у загальному роздрібному товарообігу до 2027 року сягне 22,6% [2].

Окремим драйвером зростання є мобільна комерція. Доступність смартфонів та покращення якості мобільного інтернету змінили поведінку споживачів. Статистика показує, що 92% респондентів у Китаї, 88% в Індії та 73% у США використовують смартфони для здійснення покупок [2]. Більше того, 84% користувачів готові встановлювати мобільні додатки брендів заради кращих цін та бонусів. У 2024 році обсяг продажів через мобільні пристрої склав 2,52 трлн дол., що на 16,6% більше за показники попереднього року. Це підтверджує тезу про необхідність адаптації бізнесу до концепції "Mobile First".